

Bilim ve Sanat Eğitimi

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: Romalılar 1:18–21, Mezmurlar 19:1–6, 96:9, Yaratılış 3:6, 1. Timoteos 6, Süleyman'ın Özdeyişleri 1, Eyüp 38.

HATIRLAMA METNİ: “Gökler Tanrı'nın görkemini açıklamakta, Gök kubbe ellerinin eserini duyurmakta” (Mezmurlar 19:1).

Eğitim, “Bilim ve sanat” eğitimini kapsamaktadır. Peki bilim ve sanatı kutsal kitap görüşünden öğrenmenin ya da öğretmenin gereklilikleri nelerdir? Örneğin, sadece modern tıbbın ya da sanat tarihinin belirli bir unsuruyla ilişkili seçili Kutsal Kitap ayetlerini mi sunarız? Bunu yaparak, günlük derslerimizle Allah'ın bizim karmaşık dünyamızı yaratırken ki muazzam kudreti arasında bir ilişki kurabiliriz. Fakat tipik bir derse Kutsal Yazılar'ın basit bir katılımı, kurtarıcı olan gerçek eğitimin sadece küçük bir parçası olabilir.

Bu eğitimin gerçek anlamda iş görebilmesi için, beşeri bilimlerden moleküler biyolojiye, her bilimin öğretisi hakkında bilgi sağlaması için Allah'ın Sözü'ne ihtiyaç vardır. O olmadan, Allah'ın muazzamlığını, O'nun dünyamızın Yaratıcısı ve Gözeticisi olarak egemenliğini gözden kaçırabiliriz. Allah'ın yaratımının nasıl canlı ve gaye dolu gördüğünü öğrenerek, belirli bilimlerin ne şekilde öğretilebileceklerini ve öğretilmeleri gerektiğini anlamaya yaklaşırız.

Bu hafta bilim ve sanatı ne şekilde Hristiyan gözünden ve Hristiyan dünya görüşüne dayanarak öğretebileceğimize dair ilkelere bakıyor olacağız.

*5 Aralık Sebt Gününe hazırlık için bu haftanın konusunu çalış.

Sadece Rab

O'nun yaratımının tümünde yaşayan Allah'ın kanıtı bulunmaktadır. Bu ifade o kadar çok kez tekrarlanmıştır ki artık bir klişeye dönüşmüştür. Örneğin Allah'ın bu dünyayı yaratırken, insanların zarar vermeye ve tadını kaçırılmaya başladığı şevkini dikkate alırsak, bilim ve sanatı en iyi şekilde öğretmeye yaklaşabiliriz.

Örneğin, insan gebeliği sürecine bakalım. Biyoloji akıllı insan yaşamının bir adet döllenmiş yumurtadan ortaya çıktığını ve dokuz ayda tam gebeliğe ulaştığını söylüyor. Sevgi dolu Yaratıcı'nın işaretleri, bu döngünün her yerindedir. Allah'ın sevgi dolu şefkati ceninin büyüdüğü yerde görülebilir: Annenin kalbinin istikrarlı çarpışının hemen altında. Cenin geliştikçe annenin karnı da önünde, dışarı doğru büyür. Bebek bekleyen anne her zaman evladının farkında kalmıştır, aynı göksel Babamız'ın her zaman bizim farkımızda olması gibi.

Romalılar 11:18–21, Mezmurlar 19:1–6 ve Nehemya 9:6 ayetlerini oku. Bizim Yaratıcımız olarak Allah'ın işi ile ilgili bize ne anlatıyorlar?

6000 yıllık günah ve Tufan'ın yıkımının üzerinden geçen binlerce yıla rağmen, sadece Allah'ın bizim yaratıcımız olduğunu değil, aynı zamanda Yaratıcımız olan bu Allah'ın kudretini, sevgisini, cömertliğini gösteren güçlü kanıtlar bulunmaktadır. Aslında, Pavlus'un Romalılar 1:18–21 ayetlerinde söyledikleri, yani bu Allah'ı reddedenlerin kıyamet gününde "özürlerinin olmayacağı" çünkü O'nu bilmek için yeterli kanıtın, O'nun yaptıklarından öğrenilebileceği çok güçlü bir hakikattir. Diğer bir deyişle, cehaletlerini öne sürerek savunma yapamayacaklar!

Özellikle de pek çok insanın Yaratıcı'dan ziyade yaratıma tapınmaya başladığı bir günde ve zamanda, Hristiyan bilim ve sanat eğitiminin her zaman Allah'ın tüm varlığını Yaratıcısı ve Gözeticisi olduğunu kabul ederek çalışması ne kadar önemli. Sonuçta, Allah'ı reddeden ya da dışarıda bırakan ideoloji ve ön kabullerin tamamı ancak yanlışla götürebilir. Dünyasal eğitim tümüyle Allah'ın var olmadığı ön kabulü üzerine inşa edilmiştir; Hristiyan eğitimi bu tuzağa düşmemelidir ve sinsî bir şekilde Allah'ın var olmadığı ön kabulüne dayanan ilkelerle çalışmamalıdır. Her iki şekilde de insanlar hatalı sonuçlara varmaya mahkûmdur.

Dünyamızdaki, günah sonrasında bile varlığını sürdüren, hayret verici mucize ve güzelliği düşün. Özellikle de kişisel deneme ve sıkıntı dönemlerinde, ondan umut ve teselli bulmayı nasıl öğrenebiliriz?

Kutsallığın Güzelliği

Mezmurlar 96:9 ayeti şöyle der: “Kutsal giysiler içinde RAB’be tapın! Titreyin O’nun önünde, ey bütün yeryüzündekiler!” Bu kavramı, “kutsallığın güzelliğini” nasıl anlıyoruz? Bu bir Hristiyan için ne ifade etmeli ve sıklıkla onunla ilişkili olan sanat ve güzellikle ilgili öğrettiklerimizi ne şekilde etkilemeli?

Her ne kadar “güzellik bakanın gözündedir” dense de, en başta gözü yaratının kim olduğunu unutmamalıyız (*bkz. Süleyman’ın Özdeyişleri 20:12*). Her ne kadar yaratımın kendisine tapınmamak için dikkati olmamız gerekse de (dünün dersine bak), yaratımın güzelliğinden Allah’ı ve aslında O’nun güzellik sevgisini öğrenebiliriz. Eğer bizim düşkün dünyamız hala çok güzel görünüyorsa, düşüştün önce kim bilir nasıldı? Ve bu bize aslında Allah’ın güzelliğin Yaratıcısı olduğunu öğretiyor.

O halde, bilim ve sanat çalışmak bizi Allah’ın karakterine ve kalbine daha da yaklaştırabilir ve yaklaştırmalı. Biz Allah’ın kendi sanat ürününün ve bilimsel fenomeninin bir parçası olduğumuz için, kendi kimliğimiz hakkında daha fazlasını da Mesih’te öğrenebiliriz.

“Allah, çocuklarının O’nun işlerini takdir etmelerini ve dünyevî evimizi süslediği basit, sakın güzellikten zevk almalarını ister. O, güzellikten hoşlanır ve dışarıdan güzel olan şeylerden çok karakter güzelliğini sever; çiçeklerin sessiz incelikleri olan paklığı ve basitliği içimizde geliştirmemizi ister.”—Ellen G. White, *Yol, Gerçek ve Yaşam*, s. 55.

Yaratılış 3:6 ayetini oku. Bu ayet güzelliğin tek başına mutlaka iyi ya da kutsal olmadığına dair bize ne öğretiyor? (Ayrıca Süleyman’ın Özdeyişleri 6:25, 31:30 ayetlerine bak.)

Allah’ın yaptığı her şeyde olduğu gibi, onu bozan ve istismar eden bir düşmana sahibiz. O halde, güzellik ve güzellik anlayışlarının bize karşı da kullanılabilir olması şaşırtıcı olmamalı. Bu sebeple, özellikle de sanat söz konusu olduğuna, Kutsal Yazıların rehberlik ettiği Hristiyan eğitimi, güzel olan her şeyin mutlaka iyi ya da kutsal olmadığını anlamakta dikkatli olmayı öğrenmemize yardım etmelidir.

Mutlaka kutsal ya da iyi olmayan “güzel” şeylerden bazıları nelerdir? Ya da şartlara bağlı olarak kötüye ve kutsallıktan uzak bir duruma dönüştürülebilecek güzel şeyler nelerdir? Bu ayrımları yapmak için hangi kaideyi kullanıyoruz?

Hatada Uzman

Dünyamızda haddinden fazla Allah'ı onurlandırmayan sanat ve felsefe olduğunu biliyoruz. Bir çok kişi Hristiyanların bu herkesçe bilinen çadırlara girmesinin bile sakıncalı olduğunu iddia edecektir. Yedinci Gün Adventistleri kendi işlerinde, belirli sektörlere hizmet ederken, bazı kuruluşların müşterisi olurken, bazı iletişim araçlarıyla tüketim yaparken dikkatli olmalıdırlar.

1. Timoteos 6. bölümde, etraflı açıklamasıyla birlikte, hangi arayışlardan kaçınmamız gerektiğine dair açık bir talimat bulunmaktadır. 9. ve 10. ayetlerde Pavlus hangi arayışlara karşı uyarıda bulunuyor?

1. Timoteos 6. bölümün kalanını oku. Pavlus'un desteklediği anah-tar uğraşlar neler?

1. Timoteos 6:20 ayetinde Pavlus'un "yalan yere 'bilgi' denen" düşüncelere karşı nasıl uyarıda bulunduğuna dikkat et. Her ne kadar O'nun içinde bulunduğu durum farklı olsa da, ilke hala uygulanabilirliğini sürdürüyor. Yani, sadece günümüzde değil, tüm insanlık tarihi boyunca öğretilen ve külliyen yanlış olan onca bilgiyi, onca öğretiyi, onca inancı düşün. Aslında insanlar hata yapmakta uzmanlaşabiliyorlar.

Neredeyse 2000 yıl boyunca, dünyanın en zeki insanları, uzmanlar dünyanın evrenin merkezinde sabit durduğuna ve tüm yıldızlarla gezegenlerin mükemmel daireler çizerek onun etrafında döndüklerine inandılar. Bu inancı desteklemesi için çok karmaşık matematik ve bilime başvurulmuştu fakat sonunda her açıdan yanlış olduğu ortaya çıktı. Bu sebeple, bu kişilerin hatada uzman olduklarını ve bu öğretiye de kesinlikle "yalan yere 'bilgi'" dediğini söyleyebiliriz.

Örneğin günümüzde biyoloji bilimi, yaşamın milyarlarca yıl önce, Hiçbir Allah ya da gaye olmadan, şans eseri olarak ortaya çıktığı varsayımını beyan ediyor. Aynı zamanda, bu öğretiye dayanan inanılmaz çok sayıda karmaşık ve ayrıntılı bilimsel yazın da ortaya çıktı. Bu durumdan, insanların nasıl da hatada uzman olabileceğine dair ne öğrenebiliriz? Bu farkındalık genel olarak Hristiyan eğitimini ve özelde de bilim eğitimini nasıl etkilemeli?

Ahmaklık ve Bilgelik

Süleyman'ın Özdeyişleri 1. bölümü oku. Bu, gerçek Hristiyan eğitiminin ne hakkında olması gerektiğine dair bize ne öğretiyor?

Kutsal Kitap ahmaklık ve bilgelik arasında sağlam bir karşılaştırma yapıyor. Süleyman'ın Özdeyişleri kitapçığı çılgın davranışlar ve aptalları arkadaş edinmenin tehlikelerini iyi bir şekilde bize hatırlatıyor. Ayrım çok açık: Allah halkının, ona değer vermek ve onda çoğalmak için bilgeliği aramasını arzuluyor.

Bilim ve sanat öğrencileri, bilgi kazanmak ve çalışmalarında mükemmelliğin peşinde koşmak için yeteneklerinden faydalanıyorlar. Bu bilimlerin öğretmenleri de benzerini yapıyor. Bilgi ve beceri sayesinde sanatsal dehayı ve bilimsel ilerlemeleri gerçekleştirebiliriz.

Fakat Hristiyan bakış açısından, eğer doğru ile yanlış, iyi ile kötü, gerçek ve yanlış arasındaki farkı bilmeyi barındırmıyorsa, bilim ve sanatın bilgisine sahip olmak ne anlam ifade eder? Örneğin, harika bir yetenek ve beceriye sahip olmanın, ahlaki ve doğru bir yaşamla bir tutulmayacağını görmek için, dünyanın en büyük sanatçıları addedilen kişilerin hayatları hakkında biraz bilgi sahibi olmak yeterli olacaktır. Ayrıca biyolojik ya da kimyasal kitle imha silahlarının geliştirilmesine katkı sunan bilim insanlarının iyi eğitim almış, çok yetenekli kişiler oldukları da söylenebilir fakat çalışmalarının meyveleri nelerdir? Daha önce de ifade edildiği gibi, tek başına bilgi illaki iyi bir şey değildir.

Süleyman'ın Özdeyişleri 1:7 ayetini oku. Bu ayet gerçek Hristiyan eğitiminin anahtarının ne olduğunu nasıl açıklıyor?

Nobel ödülü sahibi, tanrıtanımaz, evreni ve onun ardındaki fiziksel güçleri çalışan bir adam şöyle yazmıştı: "Evren daha anlaşılabilir görüldükçe, aynı zamanda daha anlamsız görünüyor." Bu, bilginin tek başına anlamsız olmakla kalmayıp, aynı zamanda, daha da kötüsü, nasıl büyük hataya götürebileceğine dair bize ne anlatmalı?

Rab Eyüp'e Cevap Verdi

Eyüp 38. bölümü oku. Bu Allah'ın tüm yaşamın sadece Yaratıcı'sı değil, aynı zamanda Gözetici'si olduğuna dair bize ne öğretiyor? Bu önemli gerçek bilim ve sanatı anlama biçimimizi nasıl etkilemeli?

“Pek çok kişi maddenin hayat gücüne sahip olduğunu, maddeye belirli özellikler verildiğini ve sonra özündeki enerjiyle hareket etmeye bırakıldığını ve doğanın etkinliklerinin bizzat Allah'ın dahi müdahale edemeyeceği sabit yasalarla uyumlu olarak yürütüldüğünü öğretmektedir. Bu sahte bilimdir ve Allah'ın sözü tarafından desteklenmez. Doğa kendi Yaratıcısı'nın hizmetkârıdır. . . . Doğa, kendisinin yasalarında ve bunlar aracılığıyla çalışan bir zekâyâ, bir varlığa, etkin bir enerjiye tanıklık etmektedir. Baba'nın ve Oğul'un sürekli çalışmaları doğada mevcuttur. Mesih 'Babam hâlâ çalışmaktadır, ben de çalışıyorum' diyor. Yuhanna 5:17.”—Ellen White, *Patriarchs and Prophets [Atalar ve Peygamberler]*, s. 114.

Maalesef, daha önce de ifade edildiği gibi, bilimin önemli çoğunluğu tanrıtanımaz ve maddeci ön kabullerle çalışmaktadır. Yani, bir bilim insanı azami güzellikte, azami karmaşıklıkta hatta hem azami güzellikte hem de azami karmaşıklıkta bir şeye bakıyor ve buna rağmen onun şans eseri, hiçbir öngörü ya da gaye olmaksızın ortaya çıktığını iddia ediyor olabilir.

Aslında bilimin sürekli olarak iddia ettiği budur. Tüm güzelliği ve karmaşıklığıyla yeryüzündeki yaşam—kelebeklerden insanlara kadar—, milyarlarca yıl önce, kimyasalların şans eseri olarak basit bir yaşam formunu oluşturarak, rastlantısal dönüşüm ve doğal seçim yoluyla bugün yaşayan ve nefes alan tüm canlılığa evrilmesinin sonucu olarak açıklanıyor.

Günümüzde tesis edilmiş olan bilim, doğüstü bir Yaratıcı fikrinin “bilim-dışı” olduğunu, çünkü bilimsel olarak sınınamadığı için bilimin uğraşı olabilecek bir kavram olmadığını savunuyor. Bu ön kabul bilimin kendisinin öğrettiği bir şey değil (aslında bilim tam tersini öğretiyor gibi görünebilir: dünyanın tüm güzelliği ve karmaşıklığı gerçekte bir Yaratıcı'ya işaret ediyor), bilim insanlarının ona dayattığı felsefi bir konum.

Fakat sorun şu, Kutsal Yazılar Allah'ın sadece her şeyi yaratmış olmakla kalmayıp, aynı zamanda her şeyi gözetmekte olduğunu da söylüyor. Bu da, bilimle ilgili gerçek Hristiyan eğitimlerinin tamamının, genel olarak bilimin iddia ettiği ön kabullerle temelinden farklı varsayımlara dayanarak çalışması gerekeceği anlamına geliyor. Kaçınılmaz olarak uyumsuzluklar olacaktır, özellikle de kökenler konusuna gelindiğinde.

EK ÇALIŞMA: Bir çok şeyi doğru anlayan bilimin kökenleri yanlış anlamasının iki sebebi var: birincisi, doğal dünyayı çalışan bilim, cevaplar için sadece doğal dünyaya bakmak zorundadır; ikincisi, bilim doğa yasalarının sabit kalması gerektiğini varsayar. Fakat kökenler söz konusu olduğunda, bunların ikisi de yanlıştır.

Doğa olayları için doğal sebepleri gerekli gören ilkinde bakalım. Bu, hortumları takip etmek için yeterli olabilir fakat “Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı” (*Yaratılış 1:1*) ile yola başlayan kökenler söz konusu olduğunda değersizden de değersizdir. Kökenlerdeki doğaüstülüğü reddeden bilim, tümüyle doğaüstü olan kökenler konusunda bize ne öğretebilir?

Peki doğanın sabitliği? Bu mantıklı görünüyor fakat Romalılar 5:12 ayeti—“Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi”—, süresiz ve niteliksel olarak günümüz biliminin öne sürdüğü her şeyden farklı bir doğal çevrenin var olduğunu kabul ediyor. İçinde ölümün var olmadığı bir dünya bugün çalışabileceğimiz her şeyden temelde farklıdır ve öyle olmamalarına rağmen onların benzer olduklarını varsaymak da hataya yol açacaktır.

Yani, bilim kökenleri anlamıyor çünkü yaratılışın iki çok önemli unsurunu reddediyor: Arkasındaki doğaüstü güç ve ilk yaratımla bugün karşımızda olan arasındaki temel fiziksel süresizlik.

TARTIŞMA SORULARI:

- 1 Sınıfta güzellik meselesi hakkında konuşun. Güzellik nedir? Onu nasıl tanımlarız? Bir Hristiyan, Hristiyan olmayan birinden nasıl daha farklı şekilde güzelliği tanımlar ve anlar?
- 2 Mesih, çığır açan araştırmacı zengince karşılık görsün diye, yer-yüzüne parlak bir bilim insanı olarak gelebilirdi. Bir müzisyen olup meşhur olabilirdi. Ama onun yerine mütevazı bir zanaatkâr olarak geldi ve çalıştı. O Yaratımda vardı fakat sıradan bir insan gibi çalıştı ve görevlerini sadakatle tamamladı. Kendi eğitim ya da mesleki hayatımızda ne durumda olursak olalım, bu bizi nasıl yüreklendiriyor?
- 3 Her ne kadar Hristiyanların tümünden okullarda eğitim vermeleri istenmemiş olsa da, onlar sözleriyle ve yaptıklarıyla, bilerek veya farkında olmayarak diğer insanlara eğitim verebilirler. Bu sebeple, Hristiyan, hem Mesih’in bir öğrencisi, hem de dünyanın bir öğretmeni olarak, hangi alışkanlıkları beslemelidir?